

İletişimin geleceği, geleceğin iletişimi

Teknoloji sürekli olarak gelişiyor, her an yeni ürünler ve hizmetler kullanıma sunuluyor. Bugün 3G'ye hazırız, ancak gelecekte başka ne tür gelişmeler bizi bekliyor? Teknoloji nereye doğru gidiyor? Fütürist Alphan Manas, gelecekle ilgili merak ettiğimiz konuları cevaplıyor.

Türkiye son 10 yılda GSM sektörünün dünyada en başarılı olduğu ülkelerin başında yer alıyor. Bu süre zarfında kablosuz iletişim hayatımızın her alanında değişimlere yol açtı.

Artık akrabalarımıza, dostlarımıza bayram tebriklerini SMS ile gönderir, maçlardaki golleri, vapurdaki martıları cep telefonu ile kaydeder olduk. Hatta cep telefonuyla kola, gofret almaya başladık. Peki, bir sonraki adım ne olacak? Önümüzdeki dönemde bizi ne gibi teknolojiler karşılayacak?

Bu soruları Alphan Manas'a sorduk. Manas bir mucit, yatırımcı, teknoloji uzmanı. Aynı zamanda Türkiye Fütüristler Derneği'nin başkanlığını da yapan bir fütürist.

Sık sık seyahat ediyor, sürekli gözlem yapıyor, toplumların yaşamlarını iyileştirmek için çözümler üretiyor, yüzünü geleceğe çeviriyor.

Manas bizlere, telekomünikasyon sektöründe yaşanan teknolojik gelişmeleri, gelecekte bu alanda yaşanabilecek yenilikleri, bu yeniliklerin hayatımıza getireceği olumlu ve olumsuz etkilerini ve Türkiye'nin bu yarışta geride kalmaması için yapılabilecekleri anlattı.

İletişim, özellikle de telekomünikasyon sektörünü değerlendirdiğinizde, yaşanan çarpıcı teknolojik gelişmeler neler? Bu gelişmeler gelecekte ne tür değişimlerin ipucunu veriyor?

Biz 1999 yılında taksilerde Mobitex teknolojisi ile

(GPRS benzeri paket anahtarlamalı data iletişim teknolojisi) POS uygulamasına başlamıştık. O yıllardaki hızımız 4,8 Kbit/sn idi. Dolayısı ile sadece kredi kartı otorizasyonu yapılabiliyorduk. Bugünlerde bazı bankalar taksilere multi-medya POS koyarak başka hizmetleri de müşterilerine sunmaya başladılar. Değişen sadece bant genişliği oldu. Sunulabilecek hizmetler 10 yıl önce de biliniyordu. Daha sonra GPRS çıktı. Bant genişliği arttı, sunulan hizmetlerin kalitesi ve çeşitliliği

arttı. Şimdi 3G geliyor. 3G yine bant genişliğinin artmasını sağlayacaktır. Görüntünün de gerçek zamanlı olarak aktarılacağı ortamda bazı servisler hızlanacağı için kullanım kolaylığı da artacak. Wap servislerinin istenilen kullanıcı sayısına ulaşmamasındaki en büyük etki hız ve hıza bağlı kullanım zorluğuydu. 3G'ye bağlı olarak 4G ve Wimax'ın da kullanıma sunulması ile hayatımıza bilgi akışı inanılmaz artmaya başlayacak.

Geçmişte iletişim için farklı farklı mecraları kullanırken bugün tüm mecralar tek bir alette, cep telefonumuzda toplandı. İleride cep telefonları ile başka neler yapabileceğiz?

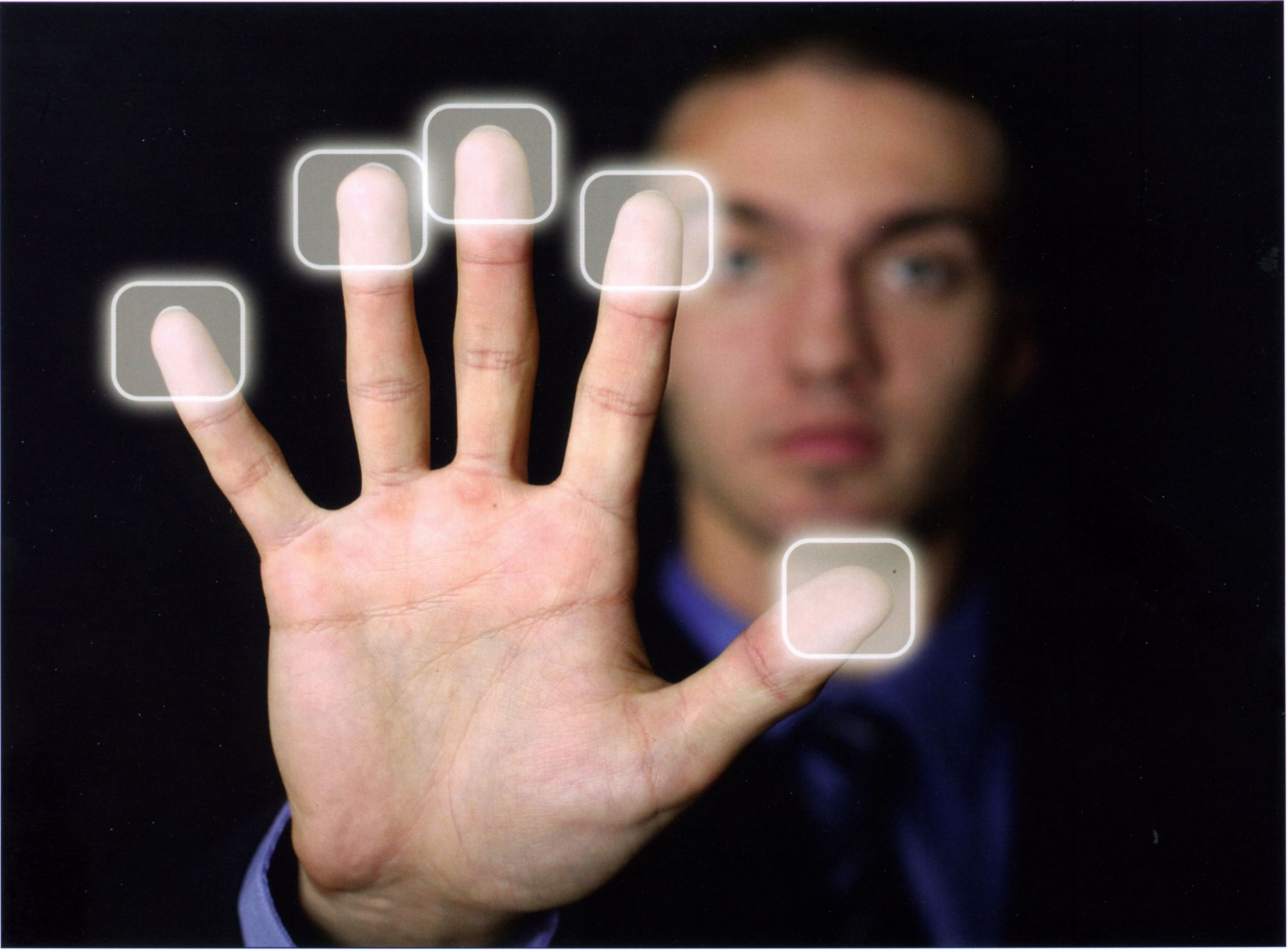
Bu konuda tahminlerden öte sektördeki önemli liderleri takip etmek gerekiyor. Ben bluetooth tabanlı PAN (Personal Area Network) kişisel alan ağlarının (piconet) pil teknolojisindeki gerçek ilerleme sağlandığı takdirde mobil telefonlara da etkisinin olacağını düşünüyorum. Böylece konuşmanın kablosuz kulaklık üzerinde ağırlık kazandığı ve transmitter dediğimiz radyo ünitesinin çantamızda olacağı, nispeten büyük ekranlı multi-medya üniteleri ortaya çıkacak. Bu durum aslında mobil telefon üreticilerinin çok istediği bir durum değil. Ama kendine güvenen firmalar diğer servislerdeki güçleri nedeniyle bunu yapabileceklerdir.

Beklenen bütün bu değişiklikler hayatımızı nasıl etkileyecek?

Bilgi akışının artması hayatımızın her anlamda pozitif etkileneceği sonucunu çıkarmaz. Bu kadar çok bilgi ile "karar destek sistemlerinin" paralel olarak

Alphan Manas

hareket etmesi gerekiyor. İstanbul'daki arterlerdeki tüm kameralara erişimimizin olması iyi bir çözüm gibi gözükse de ses tanıma teknolojisi entegre edilmiş 3G telefonumuza "YeniKöy-Atatürk Havalimanı" dediğimizde bize en hızlı gidiş planını yönlendirmesi gerekir. Karar destek sistemlerine yatırım yapan ve destekleyen operatörlerin rakiplerine oranla öne çıkacağı ülkelerdeki kullanıcılar için hayat daha kolay olacaktır.

Bizi bekleyen teknolojik gelişmelerin olumsuz yanları ne olabilir? Yaşanabilecek bu olumsuzlukları bertaraf edebilmemiz için nelere dikkat etmeliyiz?

Teknolojik gelişmelerin en önemli olumsuz etkisi insan yaşamının düzenine olmaktadır ve olmaya devam edecektir. Çünkü iş ile özel yaşam arasındaki önemli çizgi yok olmaktadır. Asosyal yapılar, içine kapanık yaşamlarını sürdürmeye başlayacak. Bunu gören ve fırsata çeviren net bazlı sosyal-ağlar zaten başarılı olmaya başladı. Mobil versiyonların da hızla artacağı sosyal ağlar için tek sorun henüz gelir modellerinin oturmamış olması. Bunun da yakında üstesinden gelinecektir.

Cep telefonlarına ihtiyaç duymayacağımız bir dönem gelecek mi? Bu dönemde neler olacak? Telepati ile iletişim sağlayacağımız bir gelecek mi bizi bekliyor?

İletişim için her koşulda mutlaka bir cihaza gereksinimimiz olacaktır. İlköğretim okullarında yapılan futuristic çalışmalarda nedense hep iletişimde beyine yerleştirilen çipler ve telepati gündeme getiriliyor. Bence biz yaşamımız boyunca görme olasılığımız az olan çözümlere odaklanmasak, meselelere daha gerçekçi yaklaşsak çok daha iyi olacaktır.

Dünyada birçok ülke sürekli olarak yeni buluşlar yaparken Türkiye'de neden buluşlar yok denecek kadar az? Biz hep yeni teknolojileri adapte eden, alıp yararlanan mı olacağız? Ne zaman üretken ülke konumuna geçeceğiz? Bizim de geleceğe katkı sağlamamız için ne gerekiyor?

Artık ürün geliştirme süreleri giderek uzamaya ama bu ürünün yenisi ile kendini yok etme süresi de aynı oranda kısaltmaya başlamış durumda. Bu ortamda rekabetin oluşma bariyerleri de gün geçtikçe alçalıyor. Türkiye ne yazık ki bu dünyada yerini alamadı. Yine de önümüzde bir fırsat var. Türkiye'nin

elindeki en önemli fırsat, dünyanın yaşamakta olduğu küresel ekonomik kriz. Yurt dışında ve yastık altında çok iyi parası olan Türk yatırımcılar için çok iyi bir fırsat doğmuş durumda. Bunun dışında bazı şirketlerimiz ve birliklerimiz çok iyi nakde sahip. Bu birikimler ile ABD ve Avrupa Birliği ülkelerinde orta ölçekli şirketler satın alınabilir. Bunlar teknoloji şirketleri, büyük mağaza zincirleri veya servis sektörü şirketleri olabilir. Opel Kanadalı Magna konsorsiyumunun oldu. Hem de bu konsorsiyuma Angela Merkel hükümeti satın alma fiyatı olan 1,5 milyar Dolar'ı de kredi olarak veriyor. Düşünsenize, Türkiye'li bir konsorsiyum Opel'i almış olsaydı şu anda elimizde tüm hazırlıkları yapmış bir hibrid araç teknolojimiz olacaktı. Belki de elektrikli araba için de ön çalışması hazır bir paketimiz olacaktı. Böyle bir şey fena mı olurdu? Aynı durum Amerika'daki üniversitelerin teknoloji transfer merkezleri konusunda da geçerli. Bugün bu üniversitelerde 140 bin civarında patent var. Yıllık masrafı 10 bin Dolar'ın üzerinde olan her bir patenti yenilemeyen bu üniversitelerde bazı patentler yok olup gidiyor. Halbuki bu patentleri takip ettiğimiz takdirde önemli ürünlere sahip olabiliriz.